

<i>Primula vulgaris</i>	E1	+
<i>Cruciata glabra</i>	E1	+
<i>Primula x digenea</i> (<i>Primula vulgaris</i> x <i>P. elatior</i>)	E1	r
<i>Vaccinio-Piceetea</i>		
<i>Oxalis acetosella</i>	E1	+
<i>Saxifraga cuneifolia</i>	E1	+
<i>Koelerio-Corynophoretea</i> (<i>Sedeo-Scleranthetea</i>)		
<i>Sedum sexangulare</i>	E1	1
<i>Cardaminopsis arenosa</i>	E1	+
<i>Asplenietea trichomanis</i>		
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	E1	+
<i>Asplenium trichomanes</i>	E1	+
<i>Cystopteris fragilis</i>	E1	+

Zahvala

Zahvaljujeva se dr. Božu Frajmanu za kritično branje notice, slogovne popravke in opozorilo na novejšo literaturo.

RAFAEL TERPIN & IGOR DAKSKOBLER

97. *Gentianella germanica* (Wild.) E. F. Warburg in Clapham, Tutin & E. F. Warburg subsp. *rhaetica* (A. & J. Kerner) Holub

Nova nahajališča nemškega sviščevca (*Gentianella germanica* subsp. *rhaetica*) v zgornjem in srednjem porečju Iške ter bližnji okolici

New localities of *Gentianella germanica* subsp. *rhaetica* in the upper and central river-basin of Iška and its close vicinity

0052/4 Slovenija: Notranjska, Dolnje senožeti pri Gornjem Igu, 687 m n. m. Leg. & det. M. ACCETTO, 4. 9. 2008 (LJU); Dolenjska, travišči ob gozdni cesti zahodno od lovske kočice Mokrec, 715 m n. m. Det. M. ACCETTO, 7. 9. 2008.

0152/2 Slovenija: Notranjska, Vidovska planota, Mikičkonc, travišča na vzhodni strani vasi, 750 do 730 m n. m. Det. M. ACCETTO, 7. 10. 2008; Rakitna, travišča med električnim daljnovodom in Piren podom, 817 m n. m. Det. M. ACCETTO, 10. 10. 2008; Vidovska planota, travišča severno od zaselka Korošče, 834 m n. m. Leg. & det. M. ACCETTO, 10. 10. 2008 (LJU); Vidovska planota, travišča zahodno od Sv. Vida (Žilce), 851 m n. m. Det. M. ACCETTO, 10. 10. 2008; Vidovska planota, travišča v Gregovni dolini zahodno od Osredka, 712 m n. m. Det. M. ACCETTO, 10. 10. 2008; Vidovska planota, travišča južno od transformatorja pri zaselku Rudolfovo, 831 m n. m. Det. M. ACCETTO, 12. 10. 2008; Vidovska planota, travišča severozahodno od zaselka Lešnjake, 835 m n. m. Det. M. ACCETTO, 12. 10. 2008.

0152/4 Slovenija, Notranjska, travišča jugovzhodno od Jeršičev, 805 m n. m. Leg. & det. M. ACCETTO, 12. 10. 2008 (LJU); Vidovska planota, travišča med zaselkoma Tavžlje in Ravne, 849 m n. m. Det. M. ACCETTO, 12. 10. 2008.

0153/1 Slovenija: Dolenjska, Bukovec pri Krvavi peči, travišča v okolici kmetije, 652 m n. m. Det. M. ACCETTO, 23. 9. 2008; travišče med razcepom gozdnih cest med Zatrepom in Liscem (829 m) vzhodno od Ivanjega vrha, 802 m n. m. Det. M. ACCETTO, 2. 9. 2008; travišča ob cesti med križiščem za Zapotok in Osredkom, 710 do 660 m n. m. Leg. & det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008 (LJU).

0153/3 Slovenija: Dolenjska, travišča zahodno od Roba, Vrtičje, nad Robarico in cesto (pred zadnjo hišo v Robu), 520 m n. m. Leg. & det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008 (LJU); Selo pri Robu, travišča pod cesto, 620 m n. m. Det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008; Rupe, travišča pred križiščem cest Rupe - Dednik, 690 m n. m. Det. M. ACCETTO 21. 10. 2008; travišče pri zaselku Mohorje (vzhodno od zaselka), 794 m n. m. Det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008; travišče južno od zaselka Naredi, 790 m n. m. Leg. & det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008 (LJU); Notranjska, travišče pod cesto pod Sv. Ožboltom pri Lužarjih, 760 m n. m. Det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008.

0253/1 Slovenija, Notranjska, travišča med zaselkoma Kramplje – Krajič, 760 m n. m. Det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008; travišča južno od zaselka Škrabče (blizu kapele), 760 m n. m. Leg. & det. M. ACCETTO, 21. 10. 2008 (LJU).

Ob nedavni, prvi najdbi nemškega sviščevca na Kočevskem (ACCETTO 2008), sem po botaničnih virih (WRABER 2007, JOGAN & al. 2001) že zapisal, da v Sloveniji ne spada med prav pogoste in le v treh fitogeografskih območjih (alpskem, predalpskem in dinarskem) poznane vrste. Podobno sem po razmeroma enotnih fitocenoloških opredelitvah tudi omenil, da jo uvrščajo v zvezo *Mesobromion* (OBERDORFER 1979: 40, ELLENBERG 1988: 672, AESCHIMANN & al. 2004: 30), horološko pa štejejo za evropsko vrsto (AESCHIMANN & al. 2004).

V zgornjem in srednjem porečju Iške, kjer sem jo opazil na dvajsetih krajih, oziroma v štirih kvadrantih srednjeevropskega florističnega kartiranja (0052/4, 0153/1, 0152/2, 0152/4), jo doslej še niso opazili. V bližnji soseščini sem jo opazil še na dveh novih nahajališčih v kvadrantu 0253/1, v katerem je nahajališče ob Bloškem jezeru že poznano (leg. I. Leskovar, 1988; LJU 128317).

Po nadmorski višini novih nahajališč, času opazovanja (september, oktober), po razraslosti in ponekod kratkih stebelnih členkih ni bilo težko ugotoviti, da gre za za jesensko-montansko ekotipsko raso, ki jo vrednotijo kot podvrsto *Gentianella germanica* (Wild.) E. F. Warburg subsp. *rhaetica* (A. & J. Kerner) Holub (WRABER 2007).

Rastline sem nabiral na sicer obsežnih travniških površinah številnih zaselkov v porečju Iške in bližnji okolici, na njih pa so rastle le na ozko omejenih manjših površinah. Čas za popis in opredelitev teh travišč je bil vse prej kot ugoden. Po redkih, komaj še prepoznavnih rastlinah, ki jih ni popolnoma uničila pozna in temeljita košnja, sem prišel do podobnih ugotovitev kot v primeru najdbe te vrste na Kočevskem (ACCETTO 2008: 47) in sicer, da uspeva na zakisanih tleh.

Za uspevanje nemškega sviščevca so najbolj ugodne enkrat na leto košene in negnojene senožeti. Na večkrat košenih in gnojenih travnikih pa je deloma že ogrožen. Iz pregleda obsežnih ograjenih in gnojenih pašnih površin v istih območjih, kjer nisem našel niti enega osebka nemškega sviščevca, domnevam, da je zaradi intenzivnega pašnega gospodarjenja že izginil.

Obravnavani sviščevci rastejo v grobem na dveh tipih rastišč: kjer opazimo poleg sviščevcev še vrste kot so *Calluna vulgaris*, *Potentilla erecta*, *Hieracium praealtum*, *Nardus stricta*, *Vaccinium myrtillus*, *Deschampsia flexuosa*, *Genista germanica*, *Hieracium murorum*, *Arnica montana*, *Gentiana pneumonanthe* (LJU) in druge, ki se pojavljajo v primeru najdišča pri Gornjem Igu (0052/4, 4. 9. 2008), gre najbrž za primes drugih kamnin (rožencev ali lapornatih skrilavcev; te sem v tleh tudi sledil); če od zgoraj naštetih rastlin opazimo predvsem prve tri, poleg njih še taksona *Euphrasia rostkoviana* ssp. *rostkoviana*, *Agrostis tenuis*, tu in tam še vrsto *Nardus stricta* in druge, ni pa zadnjih šest na prvem rastišču navedenih vrst, potem gre zelo verjetno za izprana tla na dolomitu (sledi rožencev ali drugih kamnin v tleh nisem našel). To pa je primer pri večjem številu tokratnih najdišč nemškega sviščevca.

Geološke karte obravnavanega območja (PLENIČAR 1963, BUSER 1974) kažejo na razmeroma enotno geološko podlago, triasne in druge dolomite.

Sodeč po rastiščih tukaj navedenih nahajališč in najdišč s Kočevske (ACCETTO 2008) je vrsta *Gentianella germanica* v tem delu Slovenije kazalka lokalno zakisanih, zmerno suhih tal.

Nova nahajališča tudi nakazujejo, da je vrsta v dinarskem svetu bolj razširjena, kot je bilo doslej znano.

Literatura

- ACCETTO, M., 2008: 88. *Gentianella germanica* (Wild.) E. F. Warburg in Clapham, Tutin & E. F. Warburg, *Notulae ad floram Sloveniae*. Hladnikia (Ljubljana) 21: 46-48.
- AESCHIMANN, D., K. LAUBER, D. M. MOSER, & J. P. THEURILLAT, 2004: Flora Alpina 2, Haupt Verlag, Bern, Stuttgart, Wien.
- BUSER, S., 1974: Osnovna geološka karta 1:100 000. Tolmač za list Ribnica L 33-78. Zvezni geološki zavod, Beograd. 60 pp.
- ELLENBERG, H., 1988: Vegetation ecology of Central Europe, 4. ed. Cambridge University Press, Cambridge, 731 pp.
- JOGAN, N. (ur.), BAČIČ, B. FRAJMAN, I. LESKOVAR, D. NAGLIČ, A. PODOBNIK, B. ROZMAN, S. STRGULC-KRAJŠEK & B. TRČAK, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo flore in faune, Miklavž na Dravskem polju, 443 pp.
- OBERDORFER, E., 1979: Pflanzensoziologische Exkursions Flora. Eugen Ulmer, Stuttgart, 997 pp.
- PLENIČAR, M., 1963: Osnovna geološka karta 1:100 000. Tolmač za list Postojna L 33-77, Zvezni geološki zavod, Beograd. 66 pp.
- WRABER, T., 2007: *Gentianaceae* - sviščevci. In: MARTINČIČ, A., (ed.), T. WRABER, N. JOGAN, V. RAVNIK, A. PODOBNIK, B. TURK, B. VREŠ, V. RAVNIK, B. FRAJMAN, S. STRGULC-KRAJŠEK, B. TRČAK, T. BAČIČ, M. A. FISCHER, K. ELER, & SURINA, B. 2007: Mala flora Slovenije. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 967 pp.